



20/04/2022

College van burgemeester en schepenen
Botermarkt 1
9000 Gent

Betreft: bezwaarschrift gericht tegen de aanvraag van een ontbossing voor de aanleg en exploitatie van een nieuwe stelplaats Wissenhage en onderhoudscentrum voor trams en bussen van de Lijn OMV_2020036917

Geachte heer burgemeester,
Geachte schepenen,

Gents MilieuFront stelt zich vragen bij de plannen van De Lijn voor een nieuwe stelplaats.

Het volledige bezwaarschrift vindt u hierbij aangehecht.

Met vriendelijke groeten,

Bouke Billiet
Beleidsmedewerker Gents MilieuFront
bouke@gentsmilieufront.be

Geachte heer Burgemeester en Schepenen,

1. Belang van de Bezwaarindiener:

Gents MilieuFront wil graag een bezwaar indienen tegen omgevingsvergunningsaanvraag **OMV_2020036917**.

Milieuvereniging Gents MilieuFront (hoofdzetel: Dampoortstraat 81, 9000 Gent; ondernemingsnummer: BE 0416 645 979) is om meerdere redenen betrokken en belanghebbend.

Gents MilieuFront (GMF) is een erkende regionale milieuvereniging die instaat voor de bescherming van het leefmilieu. Haar maatschappelijke doelstelling wordt als volgt omschreven in de statuten:

Artikel 4. Belangeloos doel, voorwerp en werkingsgebied van de vzw

1. Belangeloos doel

De vzw heeft tot doel het behoud, de bescherming en verbetering van het menselijk en natuurlijk leefmilieu kaderend in een duurzame ontwikkeling van de samenleving, waarbij voldaan wordt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarbij de behoeften van de volgende generaties in het gedrang komen. De vereniging biedt concreet handelingsperspectief aan mensen die samen willen bouwen aan een ecologisch en sociaal rechtvaardige samenleving.

Deze doelstelling omvat:

- het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de biodiversiteit, natuur en natuurwaarden*
- het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van open ruimte, landschappen, monumenten, cultureel erfgoed en stedenschoon*
- een verantwoord en efficiënt gebruik van de natuurlijke rijkdommen, ruimte en energiebronnen. Dit impliceert productie- en consumptiepatronen die de beschikbare milieugebruiksruimte en de draagkracht van het ecosysteem respecteren*
- het bereiken van een algemene basismilieukwaliteit voor de milieucompartimenten water, bodem en lucht en het bereiken van een bijzondere milieukwaliteit in specifieke omstandigheden of gebieden*
- het behoud, het herstel, de duurzame ontwikkeling en het beheer van het stedelijk leefmilieu en van een leefbare woonomgeving. Dit impliceert het beperken van alle vormen van milieuhinder, waaronder geluidshinder, verkeersoverlast, geurhinder, lichthinder,...*
- het bereiken van een beleid gericht op de bescherming van de gezondheid van de mens*
- het bereiken van een beleid dat berust op het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt*

- *het bereiken van een beleid dat gestoeld is op een volwaardige participatie van burgers en milieuverenigingen en dat de toegang tot het gerecht voor dezen garandeert.*

Gents MilieuFront streeft aldus een nauwkeurig omschreven doelstelling na, in kader waarvan haar werking georganiseerd wordt. De collectieve belangen waarvoor ze opkomt, namelijk de bescherming van zowel het menselijk als het natuurlijk leefmilieu dienen te worden onderscheiden van het algemeen belang.

Artikel 4 van de statuten vervolgt immers met het volgende:

2. Voorwerp van de vzw

De vzw verwezenlijkt haar belangeloos doel door onder meer activiteiten te organiseren met haar leden, vrijwilligers of in samenwerking met diverse actoren in de samenleving op lokaal, bovenlokaal, Vlaams, federaal, Europees en internationaal niveau

De vzw kan haar doelstellingen verwezenlijken door met alle wettelijke middelen de nuttige initiatieven te nemen, steunen en coördineren onder meer door:

- *het vertegenwoordigen in rechte en in feite van zijn leden, overal waar het belang van het leefmilieu dit wenselijk en noodzakelijk maken*
- *de deelname aan de werking van advies- en overlegorganen*
- *rechtstreekse tussenkomsten bij officiële instanties en particulieren*
- *het uitwerken en realiseren van projecten en campagnes en hiervoor ev. de nodige subsidies aanvragen*
- *het uitvoeren van studies en het uitwerken van publicaties*
- *het voeren van perscampagnes*
- *het realiseren van dienstverlening aan derden*
- *het organiseren van of meewerken aan openbare manifestaties*
- *de vrijwaring van het doel langs gerechtelijke weg*
- *het informeren en sensibiliseren van het brede publiek of van specifieke doelgroepen*
- *het oprichten van of meewerken aan thematische netwerken, platformen en ad hoc samenwerkingsverbanden*
- *samenwerking met andere milieuverenigingen en koepels in het werkingsgebied*

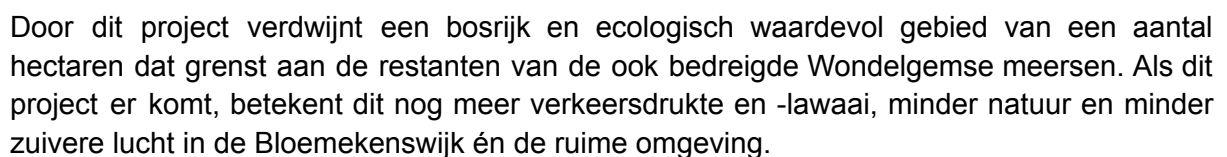
3. Werkingsgebied

Het werkingsgebied van de vzw strekt zich uit over het grootstedelijk gebied Gent, met name Gent, Mariakerke, Drongen, Wondelgem, Sint-Amandsberg, Oostakker, Ledeberg, Gentbrugge, Sint-Denijs-Westrem, Zwijnaarde, Mendonk, Desteldonk, Sint-Kruis-Winkel, Afsnee, De Pinte, Destelbergen, Evergem, Melle, Sint-Martens-Latem en Merelbeke.

De werking kan betrekking hebben op lokaal, gemeentelijk, regionaal, provinciaal, federaal, Europees en/of internationaal vlak, als de activiteiten op deze niveaus een impact hebben op het realiseren van een transitie naar een ecologisch en sociaal rechtvaardige

Het indienen van onderhavig bezwaarschrift past aldus binnen het maatschappelijk doel van Gents MilieuFront. Gents MilieuFront toont aldus op voldoende wijze aan dat haar collectief belang niet samenvalt met het algemeen belang.

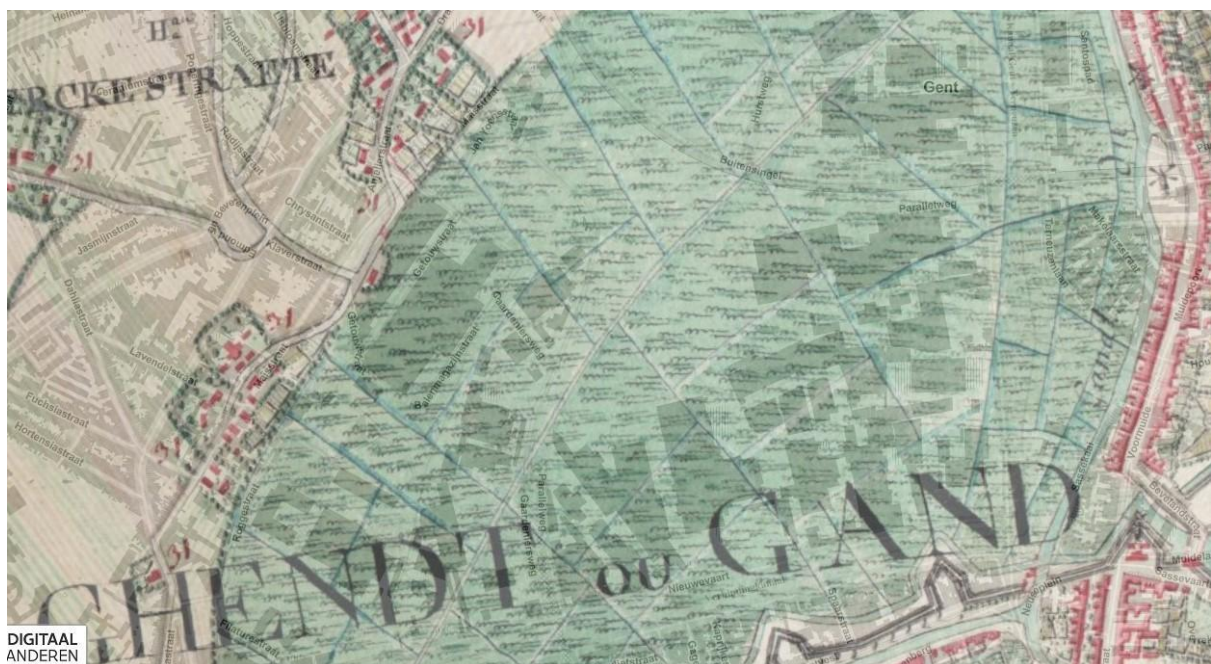
Gents MilieuFront wenst bezwaar aan te tekenen tegen de aanvraag van een ontbossing/kap/verharding in het Wissenhage-dossier. Dit project voorziet in de aanleg van een stel- en onderhoudsplaats voor 120 bussen en 40 trams, uitbreidbaar tot respectievelijk 143 en 78, en dit in een bosrijk binnengebied middenin de dense Bloemekenswijk, omgeven door de dichtbevolkte Rabot- en Muidewijk.



4

Op dit perceel staan waardevolle bomen en deze grote natuurvlakte middenin de wijk is beeldbepalend voor de buurt. Zonder dit stuk natuur met honderden bomen verwordt de buurt nog meer tot een grijs, verhard, en chaotisch stadsgedeelte. Het rooien van dit bos zou een enorme impact hebben op verschillende aspecten van de woonbeleving van de buurtbewoners en op duizenden fietsers die het Gaardenierspad en de Buitensingel dagelijks nemen: visibel en op de luchtwegen. Het ontbossen van dit perceel zou vanzelfsprekend ook een negatief effect hebben op de totale bosoppervlakte in de stad. Dit is in strijd met o.a. het groenstructuurplan.

Op de Ferrariskaart van de jaren 1770 staat het gebied ingekleurd als deel van de Wondelgemse Meersen. Het is altijd al een natuurlandschap geweest en daarom ook veel waardevoller dan bijvoorbeeld spontane bebossing of verwildering van een verwaarloosd industrieel terrein of landbouwgrond waarvoor het nu vaak doorgaat.



Afbeelding: Ferrariskaart.

Ook op de oudste te vinden luchtfoto uit 1955 staan de bossen er al:



Afbeelding: Luchtfoto 1955 (bron:

<https://stad.gent/nl/cultuur-sport-vrije-tijd/cultuur/hoe-zag-jouw-buurt-eruit-de-jaren-50>)

Het MER beschrijft de plaatselijke natuur erg summier: “Haagbeuk, Gewone esdoorn, Witte paardenkastanje, Ruwe berk, Smalbladige wilgen (*Salix* sp.), populier (*Populus* sp.) en linde, met een ondergroei van braam. In het noordwestelijk bos komen de soorten populier (*Populus* sp.), esdoorn en smalbladige wilgen (*Salix* sp.) voor. Ook wordt hier Canadese populier aangetroffen.”. Er staat nergens vermeld dat het om volgroeide bomen gaat.

Bovendien vermeldt het MER enkel dat het gebied ‘potentieel’ leefgebied is voor enkele soorten, terwijl er effectief al vossen, steenmarters, kikkers, buizerds, spechten, lijsters, konijnen... gespot werden. Het aantal geregistreerde waarnemingen ligt laag omdat dit gebied omheind is, maar rondom het gebied werden wel al vele soorten geregistreerd die wellicht ook hier te vinden zijn.

Bovendien schrijft de Europese Green Deal resoluut het behouden en herstellen van bossen, bodems en waterrijke gebieden voor om zo de CO₂-opname te bestendigen en bevorderen. Het behoud en de opwaardering van dit natuurgebied kadert helemaal binnen deze filosofie.

Ook als we de plannen zelf bekijken, blijven er heel wat onbeantwoorde vragen: wat blijft er over aan niet-verharde ruimte, hoe zal deze worden ingericht? Het gaat hier om

meersengebied, worden bepaalde delen van het terrein vernat? De omgevingsvergunningsaanvraag blijft zeer vaag over dit soort vragen:

“Waar mogelijk worden groene accenten aangebracht op het terrein. Het zuidelijk deel, de tramzone, geeft daarvoor de meeste gelegenheid. Dit zal gecombineerd worden met een groenbuffer langs de grenzen.”

Ondanks de poging om de gevolgen van de verharding te dekken voor deze “meest ecologische stelplaats ooit”, zijn wij er vooralsnog van overtuigd dat de meest ecologische keuze het behoud van dit natuurgebied is.

Boscompensatie

“De +280 bomen zullen gecompenseerd worden”, lezen we in het MER.

De totaal te compenseren oppervlakte bedraagt 11,25 ha (= $4,5 \times 2 + 1,5 \times 1,5$). Er werd een overeenkomst met de stad Gent en met Natuurpunt gesloten om de boscompensatie in natura uit te voeren. De compensatie via stad Gent zal gebeuren in Groenpool Gentbrugge Meersen (1,67 ha). De compensatie via Natuurpunt gebeurt op percelen met een oppervlakte van ca. 1,3 ha in de provincie Oost-Vlaanderen, ca. 8,4 ha in de provincie Antwerpen en ca. 1,55 ha in de provincie Vlaams-Brabant.

Enerzijds hebben de nabije wijken quasi niets aan de compensatie in Gentbrugge en andere provincies.

Anderzijds wordt de positieve impact van boscompensatie almaar vaker in vraag gesteld, getuige dit citaat uit een recente PANO-reportage:¹

“Een bos aanplanten is natuurlijk meer dan bomen in de grond steken”, zegt Bart Muys. Muys is professor bosecologie en bosbeheer aan de KU Leuven. “De eerste 10 jaar moet je toch regelmatig op het terrein komen”, zegt hij. “Alleen is de opvolging van het bosbeheer bijna onbestaande geworden.”

Boscompensatie in andere gemeenten compenseert op geen enkele wijze de schade aan de lokale leefomgeving en de luchtkwaliteit, de toenemende hittestress in de stad of het verlies van habitat in de directe omgeving. Nieuwe bossen zullen bovendien pas na ±50 jaar dezelfde boskwaliteit kunnen bieden aan de omgeving.

2 Het project versterkt het hitte-eilandeffect

Groenzones zoals dit unieke stadsbos zijn essentieel in de strijd tegen de effecten van de klimaatopwarming. Bomen zorgen voor de nodige schaduw en verkoeling in dit sterk verharde deel van de stad. Deze natuur houdt bovendien heel wat water vast gezien zijn natuurlijke eigenschappen. Het is hier gevoelig koeler op warme dagen. Het verdwijnen van dit bos zal duidelijk zorgen voor meer hittestress in de wijk. Stad Gent (en andere overheden) kunnen dus alleen maar besluiten dat de kap ervan in strijd is met het klimaatadaptatieplan.

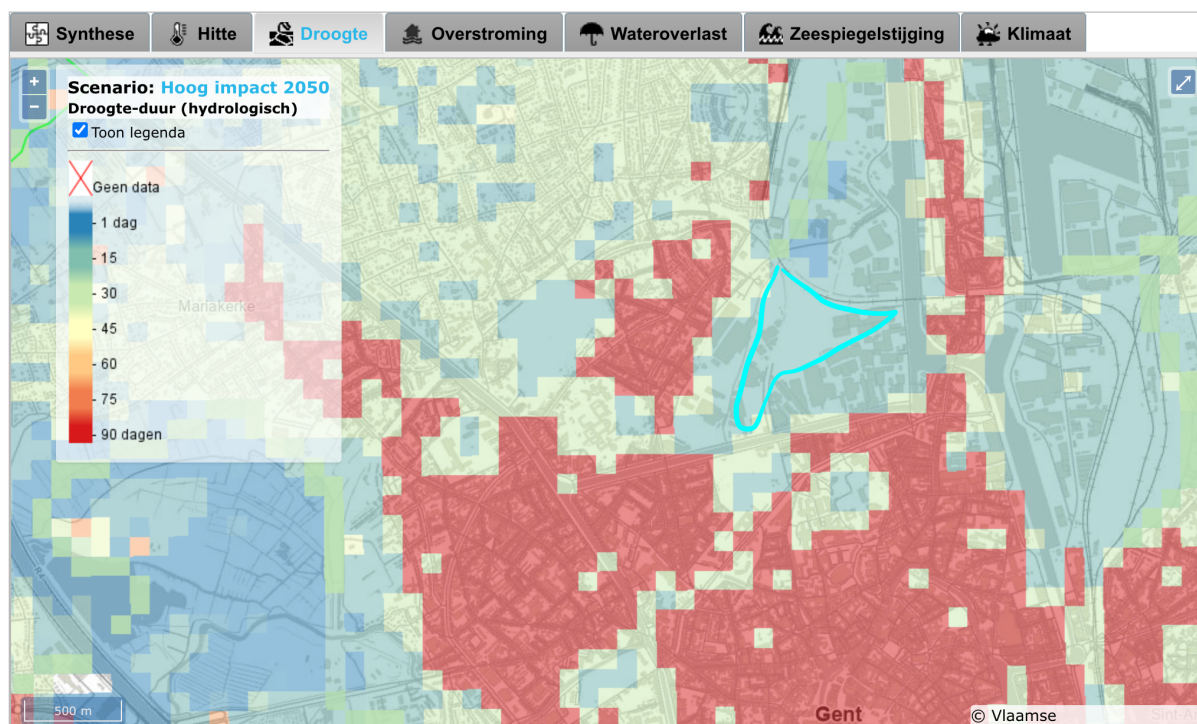
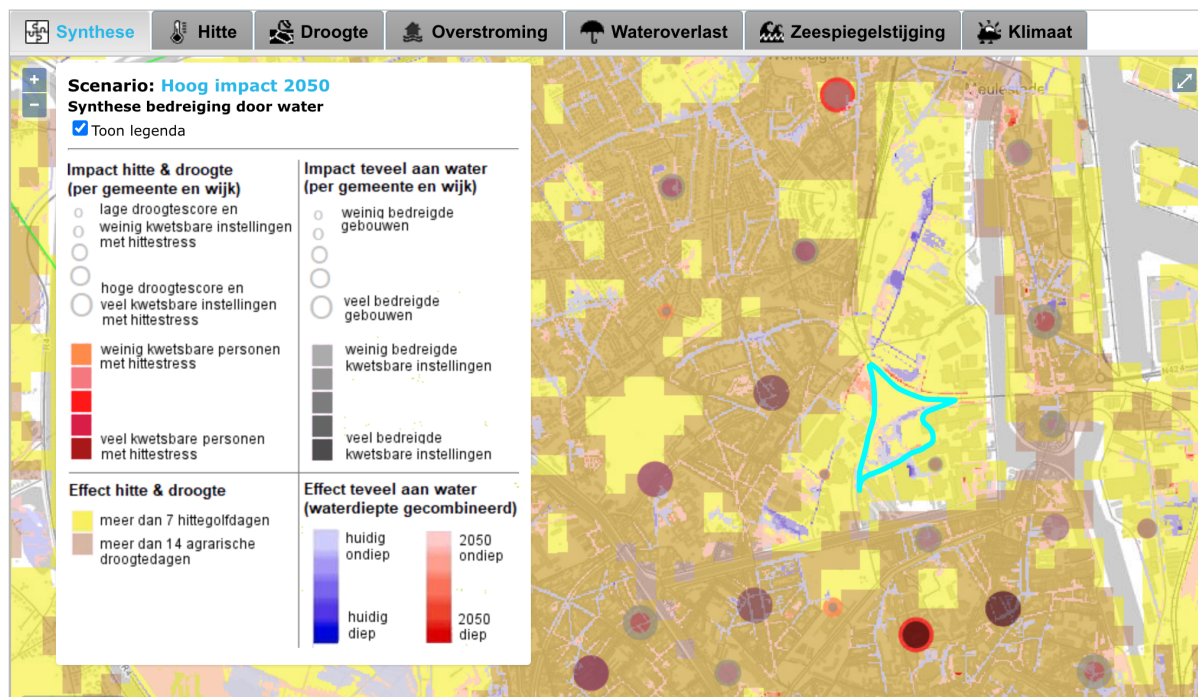
¹ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/02/22/pano-bomen/>



Afbeelding: verkoelende bomen op de site van 'het Bloemekenswijkbos'

Opmerkelijk: volgens het MER bedraagt de opwarming door de bouw van deze site 'maar' 1,4°C. Dat is dan z gezegd te verwaarlozen. Echter, door de stelselmatige bouw van bedrijventerreinen ten noorden van de site en de bouw van het FPC leidde dit telkens tot een 'te verwaarlozen' temperatuurstijging. Ook ten zuiden daarvan is ondertussen beslist dat de vroegere Vynckier-site niet onthard noch vergroend zal worden, ondanks het feit dat dit wel de bedoeling was van de brownfieldconvenant die daar met REVIVE over afgesloten was. Deze extra verharding van één van de laatste restanten van de Wondelgemse Meersen is dus zeker niet verwaarloosbaar zoals op de infoavond van de Lijn werd geponeerd.

Eén van de doelstellingen die de Stad vooropstelt, is het voorkomen van hittestress door Gent af te koelen met groen. En terecht, want ook voor deze buurt van Gent is het verwachte negatieve hittestress-effect zeer hoog. Op de kaart 'Hoog Impact 2100'-scenario komt dit duidelijk tot uiting door de bloedrode inkleuring rond het onderhavige gebied, waarbij dit gebied een duidelijk koelend effect aantoont:



Op p.29 tot 30 van de beschrijvende nota staat een hoofdstuk rond het thema klimaat (3.6.10). Alle interessante voorstellen staan hier als 'aanbevelingen' aangeduid. Het is niet duidelijk welke van deze 'aanbevelingen' ook in de plannen werden opgenomen. De Lijn dient hierover duidelijkheid te scheppen. In de 'aanbevelingen' wordt er ook gesteld dat er

rond het volledige terrein een groenscherm moet worden voorzien van min. 5m. Daar wordt naar “gestreefd”; met dergelijke vage bewoordingen kan men alle kanten uit.

In de zone langs de Buitensingel voorziet men ook een bufferbekken voor waterinfiltratie. Hoe gaat deze buffer er uitzien? Welk type groen plant men, hoe wordt de biodiversiteit versterkt? Gaat het om bufferbekkens met natuurlijke oevers of betonbekkens? Hoe zit het met het behoud van bestaande bomen in deze buffer?

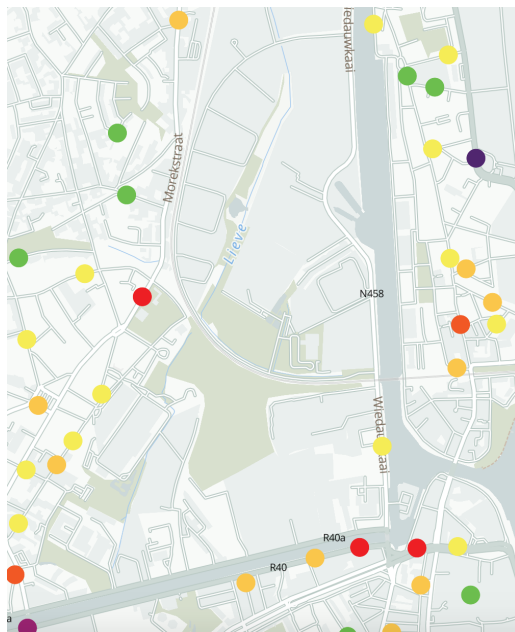
Aan de zijde van de spoorweg-Buitensingel en de oude Lieve is 5 meter zeker onvoldoende. Hier zou een structurele buffer moeten komen (die bruikbaar is voor de buurt, bijvoorbeeld door de aanleg van een wandelpad in natuurlijke materialen).

Al deze onduidelijkheden tonen aan dat het hitte-effect niet voldoende meegenomen werd in de uitwerking van het project en dat de milderende maatregelen onvoldoende concreet zijn uitgewerkt. Ook al wordt het een ecologische standplaats, de gevolgen zijn en blijven negatief op de buurt, Gent en het klimaat. Kunnen we ons extra verharding van zo'n groot gebied in de stad met de voorspelde hittegolven (en stortvloeden) nog veroorloven? De gevolgen van dit project op het hitte-effect moeten serieus genomen worden.

3 Het project veroorzaakt luchtvervuiling en geluidshinder

Het verdwijnen van dit bos en het bouwen van een nieuwe gigantische stelplaats waar dagelijks honderden bussen rijden, zal een effect hebben op wat de bewoners en passanten inademen en horen.

Het zal hoe dan ook leiden tot een slechtere luchtkwaliteit en meer geluidsoverlast in de buurt dan voorheen.



Wat de **luchtkwaliteit** betreft, kunnen we het ons niet permitteren om nog extra luchtzuiverende bomen weg te nemen. Curieuzeneuzen toonde in 2016 reeds aan dat de luchtkwaliteit rondom de site van slechte kwaliteit is².

Afbeelding: curieuzeneuzen resultaten 2018 rond het terrein/natuurgebied

² <https://www.standaard.be/curieuzeneuzen/map/#13.75/51.07503/3.7114>

4 Het project veroorzaakt mobiliteitsproblemen

De aanleg van de nieuwe stelplaats zal een negatieve impact hebben op de verkeerssituatie in de buurt. Dagelijks honderden bussen sturen over de Nieuwevaart, die nu al stukt, zal nefast zijn. De brugaanpassing over het water is een druppel op de hete plaat en dan rekenen we de wagenpendelaars van de honderden werknemers nog niet mee. Bovendien moeten deze honderden voertuigen telkens het dubbelrichting fiets- en voetpad kruisen wat tot zeer onveilige situaties voor de zwakke weggebruiker zou leiden.

Het argument dat de investering in de trambrug reeds gemaakt is, is maar deels terecht. Gezien het huidige grote gebruik van deze brug kan het tramgedeelte gerust voor voetgangers uitgerust worden. Zo kunnen de pendelaars van de nog groeiende sociale economiebedrijven op UCO veilig oversteken van de tramhalte naar hun werk. Ook de nieuwe Tondelierswijk kan op die manier veilig naar het groen in de Bloemekenswijk.

En wat met de nu zeer aangename groen- (en fiets)as langs de Buitensingel / Gaardeniersweg? De winsten van dit aangename druk gebruikte pad, zullen tenietgedaan worden door het rijden, wassen, laden,.. van bussen en het extra personeelsverkeer. De aanvraag van een parkeertoren met 355 plaatsen lijkt alvast moeilijk te rijmen met het voornemen om "de meest ecologische stelplaats van Vlaanderen" te bouwen.

5 Het project heeft een onduidelijk en onvolledig dossier: wat zijn de alternatieven? Wat is de nood?

De aanvraag en het verkavelingsplan met te rooien en te behouden bomen is onvolledig, geeft geen waarheidsgetrouwe voorstelling van de realiteit en minimaliseert de biologische waarde van het perceel. De vergunningverlener kan op basis van dit dossier onmogelijk een correcte beslissing nemen. Het compensatievoorstel voldoet niet.

Bovendien worden er nergens alternatieven besproken die bekeken werden door de Lijn. Het luik '4.2 Locatiealternatieven' in het ontwerp-MER overtuigt geenszins. Een vergunningsaanvraag die zoveel groen wil laten verdwijnen, hoort op zijn minst overtuigend aan te tonen waarom het project nergens anders kan.

Op 100 meter afstand is Vynckier niet zo lang geleden verkocht aan Revive, dat daarover schrijft: "Revive en Anglo Belgian Corporation wensen in nauw overleg met stad Gent deze site te herontwikkelen tot een levendige werkomgeving. Hier zal een innovatie-ecosysteem vorm krijgen dat oplossingen bouwt voor grote maatschappelijke uitdagingen op het vlak van energietransitie en industrie 4.0³." Het terrein van maar liefst 10 hectare (minstens even groot als het nu voorziene terrein dus) is volledig verhard, biedt veel potentieel omwille van de ligging vlakbij de aangelegde brug en is dus zeker het onderzoeken waard om een stelplaats op aan te leggen. Daar lezen we niets over terug in de locatiestudie. Onder het beton zit ook vervuiling, waardoor het terrein niet meteen onthard zal worden.

De trambrug zou zo ook blijven dienen want die sluit aan bij Vynckier én er is al aansluiting met de Wiedauwkaai, waardoor de bussen perfect op het terrein kunnen. Los van alle

³ <https://www.vynckierintransitie.be/>

praktische hindernissen (RUP, eigendom,...) is dat wél een voorbeeld van een geschikte oplossing waar de overheden en De Lijn zich achter zouden kunnen scharen.

Maar ook de Arsenaalsite biedt heel wat potentieel. Bovendien ligt deze site vlakbij de huidige stelplaats en hoeft er geen waardevol groen te verdwijnen. Heeft De Lijn samen met de Stad en/of de vorige en nieuwe eigenaren ook deze site onderzocht? Zoja, wat was daarvan de uitkomst? Zo nee, waarom niet?

Dit zijn maar 2 valabele opties; welke andere plekken heeft De Lijn nog onderzocht?

6 Het project is een voorbeeld van ondoordachte ruimtelijke ordening

Het ontbossen en verkavelen van dit perceel is onverenigbaar met een goede ruimtelijke ordening, volgens de intenties die terug te vinden zijn in documenten zoals het ruimtelijk structuurplan "Ruimte voor Gent - structuurvisie 2030". Het ontbossen van dit perceel is strijdig met de richtinggevende principes rond leefbaarheid, klimaatadaptatie, nabijheid van woongroen, en het behoud van bosstructuur.

De draagkracht van deze buurt op vlak van leefbaarheid is nu al ondermaats omwille van een gebrek aan toegankelijk groen. De buurt heeft een tekort aan woongroen en groene ontmoetingsruimte in de wijk. De geplande ontbossing zal de situatie erger maken en betekent een gemiste kans om aan de actieve buurnood van kwaliteitsvolle groene zones en speelterreinen te voldoen.

In een bevraging van de Stadsmonitor (2020) omtrent natuur en milieu behaalt de Bloemekenswijk een slechter resultaat dan het stadsgemiddelde, meer bepaald op de vragen "Heeft u voldoende groen in uw buurt?" en "Bent u tevreden over uw zicht op groen vanuit uw woning?":

38% van de wijkbewoners is ontevreden over de hoeveelheid groen in de wijk t.o.v. het stadsgemiddelde van 30% ontevredenen.

52% van de wijkbewoners is tevreden met het zicht op groen vanuit de woning, terwijl het Gentse gemiddelde bijna 60% bedraagt.

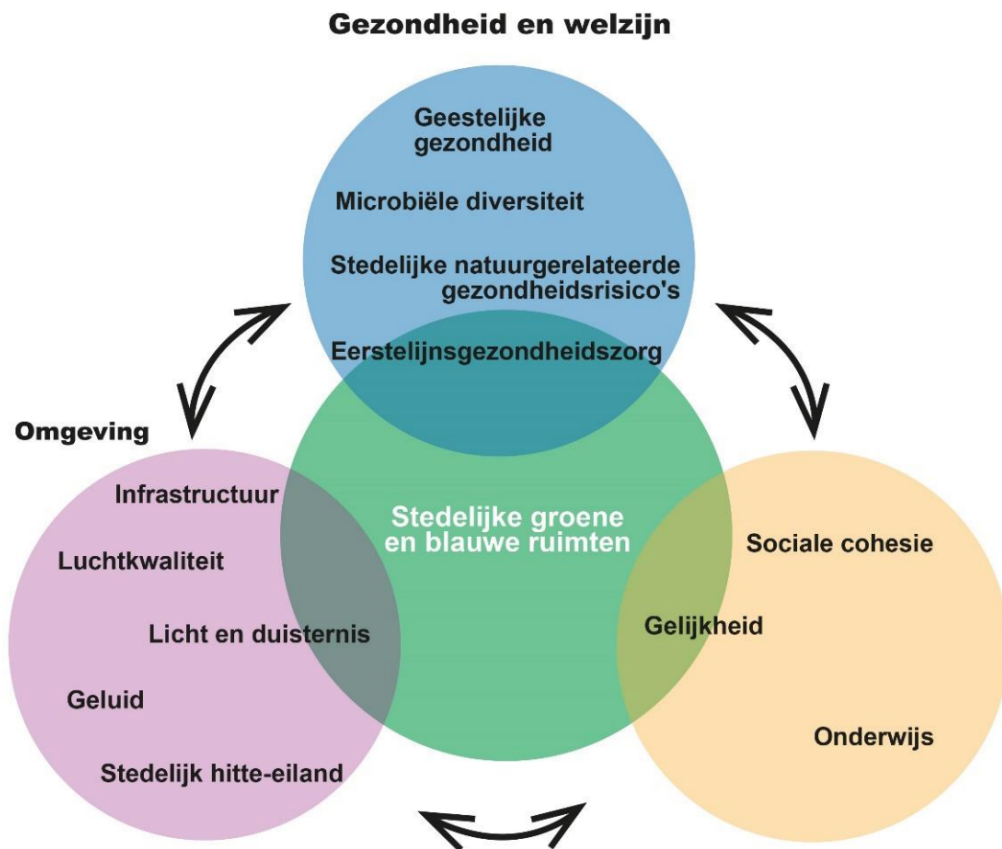
Ook kijken de vele kwetsbare mensen van de sociale appartementswoningen (Jan Yoensstraat) uit op de bomen van dit perceel. De positieve gevolgen van dit uitzicht en deze stilte mogen niet onderschat worden, voor hen en voor de vele andere passanten en omwonenden van de dense omliggende wijken (Muide, Rabot, Bloemekenswijk). Uit het Klimaatplan 2020-2025: "Er is ook opgenomen dat onze ruimtelijke planning erop gericht moet zijn proactief in te grijpen om (sociaal) kwetsbare wijken beter bestand te maken tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering. Meer specifiek door collectief meer ruimte te geven aan groen, water en verkoeling."

Het effect op het fysiek en mentaal welzijn van nabije natuur is groot. De Hoge Gezondheidsraad⁴ stelt in een rapport dat er duidelijke verbanden zijn tussen de

4

https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/20211110_hgr-9436_groene_en_blaue_steden_vweb.pdf

aanwezigheid van stedelijke groene en blauwe ruimte door doordachte ruimtelijke ordening en stadsontwikkelingen, en de menselijke gezondheid.



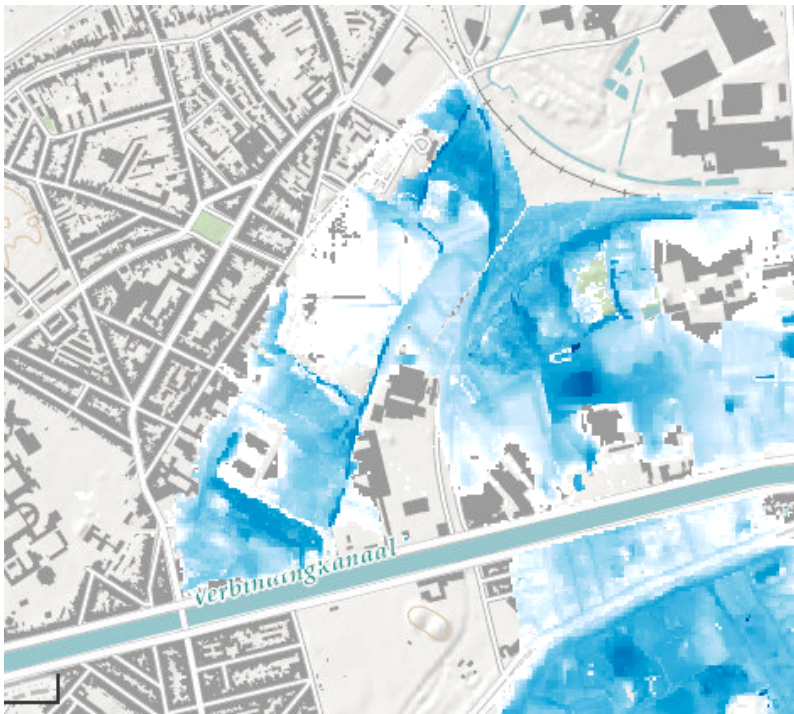
Dit bos behoort tot een unieke opportuniteitszone voor de aanleg van de uitbreiding van het wijkpark. Het zou zonde zijn om dit verloren te laten gaan gezien het schrijnend tekort aan groen in de buurt.

Bovendien heeft De Lijn vlakbij nog meer plannen tot ontbossing, namelijk voor het aanleggen van een oefenterrein. Dit is voorzien ten noorden van de Buitensingel in een nat wilgenbos. Dit bos maakt deel uit van de groene omgeving van de Buitensingel en het kanaal van de Lieve. Er zijn hier belangrijke fietsassen aanwezig waarvan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit moet worden bewaakt. Wat restgroen overlaten is hier ruimschoots onvoldoende. De buurtbewoners hebben hiertegen terecht bezwaar ingediend. Wetende dat er genoeg grote verharde terreinen in het Gentse zijn waar men met bussen kan oefenen, is het onaanvaardbaar dat men ook hiervoor wil ontbossen en verharden.

De vraag is ook wat men met de oude stelplaats in Gentbrugge in de toekomst zal doen. Komt hier een nieuw park? Een nieuwe woonwijk? Wordt het terrein verkocht aan wie het meeste biedt? Een doordachte ruimtelijke ordening voor Gent vereist dat men ook deze vragen stelt. Zeker van een grote speler zoals De Lijn mag men een doortimmerd plan verwachten.

Verder: meer verharding betekent minder sponswerking van de bodem. Wetende dat dit gebied nu al risico loopt bij een waterbom zoals die in de Vesdervallei viel in 2021, valt te

vrezen dat de gevolgen bij grootschalige verharding nog erger zouden zijn, ook voor de omliggende buurt.



Afbeelding: situatie bij waterbom bij het scenario 230 mm neerslag zonder zeespiegelstijging⁵

7 Het project houdt geen rekening met de buurtbewoners en andere grote werken

De honderden kwetsbare bewoners in de sociale appartementen zullen zowel langs voor als achteraan in de werken zitten indien dit project doorgaat.

Tegelijkertijd wordt immers de bouw van sociale woningen gepland op de huidige plek waar nu gemoestuiniert wordt door de buurt⁶. Ook fase 3 van het Bloemekenswijkpark naast het Ivago-containerpark start in 2023-2024, de sociale woningen (en anderen) zullen sowieso al temidden twee en als het project van De Lijn doorgaat zelfs temidden drie werven zitten.

Ook is het voor de nieuwe bewoners van de Nieuwe Molens onduidelijk waarom de woningen met slaapkamers vlak aan de trambrug ooit vergund werden wetende dat deze trams tot 24u 's nachts en vanaf 4u 's ochtends zou beginnen rijden. Beide duiden opnieuw op het gebrek aan degelijke planning en visie.

Sinds de aanleg van de trambrug zijn er verschillende functies in de Bloemekenswijk toegevoegd, zijnde: FPC, bedrijventerrein, herbestemming UCO-site met sociale-economie-bedrijfszone, brandweerkazerne die nu opnieuw uitbreidt, woonprojecten Tribeca, Ryhovelpark, masterplan Guislain. Daarnaast staan nog enkele grote

⁵ Bron: <https://www.waterinfo.be/kaartencatalogus>

⁶

<https://stad.gent/nl/bloemekenswijk/nieuws-evenementen/aanleg-omgeving-jan-yoensstraat-kom-de-plannen-bekijken>

andere projecten op stapel: een nieuwe woonzone aan de Gezondheidsstraat, sociale woningen aan de Maïsstraat, ontwikkeling FNO-site en ook de Vynckier-site. Een stad leeft en verandert, maar dit mag niet ten koste van de leefbaarheid van de wijk.

8 Het project is niet ambitieus op vlak van energie

Op p.15 van de beschrijvende nota van het project staat te lezen:

“- Minimum 25% van de benodigde warmte-energie moet via hernieuwbare bronnen worden opgewekt

- Minstens 25% van het primaire energieverbruik op de site ofwel 1,56 GWh/jaar van het primaire energieverbruik op de site moet door ter plaatse opgewekte hernieuwbare energie worden afgedekt. Er moet beantwoord worden aan de minst strenge van beide eisen.”

Deze ambities zijn absoluut ontoereikend.

De Lijn leaset voor 25 jaar en is geen eigenaar van het domein. De vervoersmaatschappij gebruikte dit gegeven tijdens de infoavond van 30 maart 2022 als argument om geen ambitieuze energetische plannen te maken op vraag van een ander bedrijf op de site, ABC. Het blijft verder onduidelijk waarom dit een argument is om op deze lange termijn geen duurzame energiekeuzes te maken. Dit stuitend gebrek aan duurzaam denken kan Stad Gent onmogelijk goedkeuren.

Gaat men inzetten op 100% hernieuwbare energie om het voertuigenpark 100% elektrisch te laten rijden? In de omgevingsvergunningsaanvraag staat als een van de doelen: “Laadplaatsen te realiseren voor de vergroening van de bussen van De Lijn. Dit omvat bij aanvang 40 elektrische standaardbussen maar omvat ook de mogelijkheid op het vergroenen van het gehele buspark van De Lijn Gent.”

Dit is een veel te vrijblijvende formulering. Ook verder in het document heeft men het enkel over het “op termijn” (p.8) uitbouwen van de laadinfrastructuur voor elektrische bussen, of “naar de toekomst toe” (p.28).

Komen er op alle daken zonnepanelen? In het verleden is onderzocht of er in de buurt een windturbine kan geplaatst worden. Kan dit nog?

Wetende hoe hoog bijvoorbeeld North Sea Port de lat legt wat betreft energie voor nieuwe ontwikkelingen, mag De Lijn hier een flink tandje bijsteken.

9 Het project staat haaks op prioriteiten van Stad Gent

Volgens GMF staat dit project haaks op de prioriteiten van verschillende beleids- en visienota's van de Stad Gent.

In de beleidsnota Klimaatplan 2020-2025 lezen we: “De Stad werkte een aantal visienota's uit die een houvast bieden voor het integreren van klimaatadaptatie in stedelijke projecten.” Het valt te hopen dat het Gentse stadsbestuur zijn eigen visienota's ernstig neemt.

Het verharden en ontbossen van dit groot biodivers en biologisch waardevol perceel is in strijd met het bestuursakkoord 2019-2024 van Gent. Zie bijvoorbeeld onderstaande passages:

- "We zetten in op het behoud en het versterken van de biodiversiteit"
- "We stimuleren eigenaars om campussen, binnengebieden, private parken en ander groen dat nu ontoegankelijk is voor de Gentenaars (tijdelijk of permanent) open te stellen"
- "Onze stad heeft meer natuur, groen en water nodig. (...) Daarom voeren we een actief natuur- en groenbeleid om ervoor te zorgen dat de natuur in Gent minimaal het niveau van 1999 haalt, dat wil zeggen: 2.865 hectare waardevolle en zeer waardevolle natuur"
- "Groen en water zorgen voor afkoeling in de stad. In de toekomst wordt dit nog belangrijker in de strijd tegen de klimaatopwarming en het stedelijk hitte-eilandeffect."

Het geplande project staat ook haaks op de prioriteiten van verschillende beleids- en visienota's van de Stad Gent:

-Het project staat haaks op de **Structuurvisie 2030**.

Op p.21 staat te lezen: "Groen brengt verkoeling in een stedelijke omgeving, en in Gent zeker in combinatie met water; een meer open stedelijke structuur vermindert het stedelijk hitte-eilandeffect. Onbebouwde ruimtes zijn ook nodig om water op te vangen bij zware regenval en water vast te houden om periodes van droogte te overbruggen (adaptatie)."

Het verharden van een meersengebied is hiermee niet verenigbaar.

P.29: "We willen elke Gentenaar voldoende recreatief groen aanbieden op aanvaardbare afstand van de woning."

Op p.39 wordt nogmaals het belang van groen en water beklemtoond: "Groen en water maken de stad aantrekkelijk, leefbaar en klimaatrobust. Dat geldt net zo goed voor de grote groenpolen aan de rand van de stad, de groene en groen-blauwe assen, de wijkparken, als voor de straatbomen, het gevelgroen en de groendaken." Deze vaststelling geldt dus ook voor de bomen en het water van de Wondelgemse meersen.

-Het project staat haaks op **RUP 169 Groen**: Het RUP 169 Groen Gent stelt dat "verschillende wetenschappelijke en academische studies aantonen dat een groene omgeving bijdraagt tot een beter welzijn en een betere gezondheid." Het verdwijnen van dit bos in een wijk waar er nood is aan vergroening gaat regelrecht in tegen de Structuurvisie 2030 en het RUP 169 Groen Gent.

-Het project staat haaks op de beleidsnota van klimaatschepen Tine Heyse, **Klimaatplan 2020-2025**. In deze nota worden twintig prioritaire actiepunten naar voren geschoven (p.5). Punt 18: 'Minder verharding.' Punt 19: 'Meer groen.'

Over de groenklimaatassen lezen we op p.125: "Het grootschalige groen-blauwe netwerk wordt verder uitgebouwd: de vijf groenpolen en acht groenklimaatassen worden verder gerealiseerd als ventilatiecorridors in het stedelijk netwerk."

-Het project staat haaks op de **Visienota Groenklimaatassen**. Groenklimaat 8, de Lieve, is niet gebaat bij het betonneren van de Wondelgemse meersen.

Ruimtelijk streefdoel 1 van de nota luidt: "In de GKA wordt bestaand groen maximaal behouden en versterkt en wordt er maximaal kwalitatief groen toegevoegd."



Afbeelding: de Wondelgemse meersen maken deel uit van Groenklimaatas 8.

Omwille van al deze argumenten vraagt en verwacht Gents MilieuFront dat Stad Gent de omgevingsvergunningsaanvraag in zijn huidige vorm niet goedkeurt.

Met vriendelijke groeten,

Bouke Billiet, beleidsmedewerker Gents MilieuFront

Dampoortstraat 81

9000 Gent

bouke@gentsmilieufront.be

20/04/2022